

SILPAKORN THEATRE

สุวรรณทอง
ตอน กุมภกณฑ์ พายมณี
SUWANNAHONGS

EPISODE OF THE *RESTORATION* OF THE HORSE

แผ่นเสียงเพลงไทย ของ กรมศิลปากร

ชุดที่ ๑ มี ๑๒ แผ่น ๒๐ กว่าเพลง

มีทั้งเพลงขับร้องและเพลงระบำใช้ประกอบพร้อมกันได้
บรรเลงและขับร้องโดยศิลปินและวงดุริยางค์ ทั้งไทยและสากล

ของ

กรมศิลปากร

จำหน่ายปลีกแผ่นละ ๒๒ บาท ชุดทั้งชุด ๑๒ แผ่น ราคา ๒๔๐ บาท

และถ้าท่านเพิ่มเงินอีก ๖๐ บาท

ท่านจะได้อัลบั้มบรรจุแผ่นเสียงทั้งชุดเก็บไว้เรียบร้อยสวยงาม

พร้อมด้วยสมุดอธิบายเพลงทั้งภาษาไทยและอังกฤษอีก ๑ เล่ม

ติดต่อซื้อได้ที่

กองการสังคีต กรมศิลปากร

และ

บริษัท กมลสุโกศล จำกัด สามยอด พระนคร

GRAMOPHONE RECORDS OF THE FINE ARTS DEPARTMENT

are on sale

at

THE NATIONAL MUSEUM

and

KAMOL SUKOSOL CO., LTD.

857 Mahachai Road, Bangkok, Thailand

Tel. 20270, 23215

Tcs. 240 per one series of 12 records

ละครนอก

เรื่อง

สุวรรณหงส์ ตอน กุมภภณฑ์ถวายม้า

กรมศิลปากรปรับปรุงใหม่
องค์การทิวาทิพย์

นำออกแสดง

ณ โรงละครศิลปากร

ทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์

วันศุกร์ แสดง ๑ รอบ : เวลา ๒๐ น.

วันเสาร์และอาทิตย์ แสดง ๓ รอบ : เวลา ๑๐ น. ๑๔ น. และ ๒๐ น.

SILPAKORN THEATRE

LAKON NOK

a new version

prepared by the Fine Arts Department

of the romance of

SUWANNAHONGS

Episode of The Restoration of The Horse

On Fridays, Saturdays and Sundays

One performance on Fridays at 8 p.m.

Three on Saturdays and Sundays at 10 a.m., 2 p.m. and 8 p.m.

Prices of Admission 30, 25, 20, 15 and 8 Baht

ความสำเร็จในการสร้างนาฏกรรม
เรื่อง
สุวรรณหงส์ ตอน กุมภภณฑ์ถวายม้า

ผู้ควบคุมและฝึกหัดนาฏศิลป์

หม่อมแก้ว สนิทวงศ์เสนี

ครูฝึกหัดนาฏศิลป์

ครูละมุด ยมะคุปต์
ครูอร่าม อินทรนัย
ครูอบเชย ทิพโกมุท

ครูมัลล คงประภัสร์
ครูหยัด ช้างทอง
ครูศิริพร มหาภนิก และ

ครูสุวรรณ ชลานเคราะห์
ครูเจริญจิต ภัทรเสถ์
ครูเฉลย ศุภะวณิช

ผู้เรียบเรียงดนตรีและฝึกซ้อมคีตศิลป์

มนตรี ตราโมท

ผู้ออกแบบและสร้างฉาก

โหมด ว่องสวัสดิ์

กำกับเวที

พินดา สัทธิวรรณ และ สุนันทา บุญยเกตุ

ละคอนนอก

เรื่อง

สุวรรณหงส์ ตอน กุณภณฑ์ถวายม้า

กรมศิลปากรปรับปรุงใหม่

องกที่ ๑ จากเมือง

ฉาก : พระตำหนักสวน ในเมืองมัตตัง

องกที่ ๒ เฝ้าม้า

ตอน ๑ แรมไพร

ฉาก : ศาลาในป่า

ตอน ๒ ชิงม้า

ฉาก : เมืองมัตตัง

องกที่ ๓ พลัดพราก

ฉาก : ฝั่งแม่น้ำสินธุมาศ

องกที่ ๔ เข้าเฝ้า

ฉาก : ภายในพระราชมณเฑียร เมืองไอยร์ตัน

องกที่ ๕ กุณภณฑ์ถวายม้า

ตอน ๑ ติดตาม

ฉาก : ฝั่งแม่น้ำสินธุมาศ (อีกแห่งหนึ่ง)

ตอน ๒ ถวายม้า

ฉาก : พระตำหนักสวน ในเมืองไอยร์ตัน

ผู้ใฝ่ใจความเป็นไปในโลกของศิลปินและโบราณคดี

ควรอ่านหนังสือที่ทรงคุณค่า

ทางประวัติศาสตร์ ศิลป และ โบราณคดี

๑. ประติมากรรมไทย ของ ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี เป็นหนังสือที่ให้ความรู้ในเรื่องประติมากรรม หรือ ศิลปแห่งการปั้น หล่อ แกะ สลัก ของไทย เปรียบเทียบกับศิลปประเภทอื่นของตะวันตก [ราคาเล่มละ ๓๐ บาท]
๒. ชินกาลมาลีปกรณ์ ว่าด้วยตำนานพระพุทธรูปศาสนา ซึ่งอำนวยความสะดวกทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ของจังหวัดภาคเหนือ มี ภาพพิมพ์เก่าแก่ เชียงใหม่ เชียงราย เป็นต้น นับเป็นเอกสารสำคัญเล่มหนึ่ง ฉบับแปลใหม่โดย ร.ต.ท. แสง มนวิฑูร (จัดพิมพ์เนื่องในการบูรณะโบราณสถานในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย) [ราคาเล่มละ ๓๐ บาท]
๓. เครื่องดนตรีไทย ของ ธนิต อยู่โพธิ์ ว่าด้วยตำนานและลักษณะของเครื่องดนตรีไทย มีภาพเครื่องดนตรีไทยทุกชนิดประกอบคำอธิบายด้วย [ราคาเล่มละ ๒๐ บาท]
๔. รำวง เป็นหนังสือเล่มเดียวที่รวบรวมเพลงรำวง จัดทำเป็นโน้ตสากล พร้อมด้วยบทร้องและคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพบอกชื่อท่ารำวง และวงดนตรีประกอบรำวง แสดงโดยศิลปินของกรมศิลปากร [ราคาเล่มละ ๓๐ บาท]

มีจำหน่ายที่

แผนกเผยแพร่และสถิติ สำนักงานเลขาธิการกรมศิลปากร

และ

ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

[สมาชิกนิตยสาร “ศิลปากร” ซื้อได้ลด ๑๕ %]

ตะคองนอก

เรื่อง

สุวรรณหงส์ ตอน กุมภกัณฑ์ถวายเป็น

เนื้อเรื่องเบื้องต้น ก่อนแสดง

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ กรมศิลปากรได้นำตะคอง เรื่อง สุวรรณหงส์ ตอนต้น ที่เรียกกันว่า “ตอน พราหมณ์เด็กพราหมณ์โตรับอาต่าแก่สุวรรณหงส์” หรือเรียกกันอย่างย่อ ๆ ว่า “ตอน พราหมณ์เด็กพราหมณ์โต” ออกแสดง ณ โรงตะคอง ศิลปากร รวม ๗ รอบ ซึ่งดำเนินเรื่องตั้งแต่พระสุวรรณหงส์เข้าหาเกศสุริยงในเมืองมัตตัง จนถูกหอกย่นตรึงพวกนางเพียงของเกศสุริยงทำตกไว้ แล้วพระสุวรรณหงส์พยายามกลับมาขึ้นพระชนมชีพ ณ เมืองไอยรตัน นางเกศสุริยงแปลงเป็นพราหมณ์ติดตามพระสุวรรณหงส์มากับพราหมณ์กุมภกัณฑ์จนถึงเมืองไอยรตัน แล้วรับอาต่าแก่ไขพระสุวรรณหงส์จนสิ้นพระชนมชีพ พระสุวรรณหงส์ดำใจว่าพราหมณ์เป็นนางเกศสุริยงแปลงตัวมา แต่พราหมณ์ปฏิเสธ แม้พระสุวรรณหงส์จะหาอุบายพิสูจน์ให้เห็นความจริงว่าพราหมณ์เด็กนั้นคือนางเกศสุริยง ก็ไม่ประจักษ์ชัด จึงรอคู้ที่ท่าอยู่ต่อมาในราตรีกาลวันหนึ่ง ขณะนั้นนอนอยู่ด้วยกันและพระสุวรรณหงส์กำลังบรรทมหลับสนิท พราหมณ์เกศสุริยงก็เขียนหนังสือบอกความจริงทิ้งไว้แล้วหนีพระสุวรรณหงส์กลับเมืองมัตตัง พร้อมด้วยพราหมณ์โต หรือพราหมณ์กุมภกัณฑ์ การแสดงตอนนั้นจบลงเพียงนี้

เรื่องราวต่อจากนั้นมาดำเนินความว่า เมื่อพระสุวรรณหงส์ตื่นบรรทมได้อ่านหนังสือที่พราหมณ์เกศสุริยงเขียนไว้ทรงทราบความจริงแล้ว จึงออกติดตามมาพบนางเกศสุริยงในเมืองมัตตัง และได้สู้รบกับท้าวสุวรรณวิก พระราชาบิดาเลี้ยงของนางเกศสุริยง ในที่สุดได้ฆ่าท้าวสุวรรณวิกตาย สุวรรณหงส์กับนางเกศสุริยงก็อยู่ครองครองราชสมบัติในเมืองมัตตังเป็นผาสุกกลับมา

เริ่มเสกกระทะคอนนอก

เรื่องสุวรรณหงส์ ตอน กุมภภัณฑ์ถวาม้า

ตอนที่ ๑ จากเมือง

ฉาก : พระตำหนักสวน ในเมืองมัตตัง

ณ วันหนึ่ง ขณะที่พระสุวรรณหงส์เสด็จดำรงอิริยาบถอยู่กับนางเกศสุริยง
ณ พระตำหนักสวน พระสุวรรณหงส์ทรงหวนระลึกถึงท้าวสุทัศน์ท้าวราชและพระนาง
ศรีสุวรรณผู้เป็นพระชนกชนนี ใครจะเสด็จกลับไปเมืองไวยรัตน์เพื่อเฝ้าเยี่ยมเยียน
ในชั้นแรกคิดจะเสด็จไปแต่เพียงจำพวงพระองค์ มอบให้นางเกศสุริยงอยู่ดูแลเมืองมัตตัง
แต่นางเกศสุริยงทูลอ่อนวอนขอตามเสด็จไปด้วย จึงตกลงมอบให้กุมภภัณฑ์ดูแล
บ้านเมืองแทน แล้วพระสุวรรณหงส์กับนางเกศสุริยงก็เสด็จทรงพญาม้าคัน เหาะออก
จากเมืองมัตตังไป

ตอนที่ ๒ เสียม้า

ตอน ๑ แรมไพร

ฉาก : ศาลาในป่า

พระสุวรรณหงส์กับนางเกศสุริยงทรงพญาม้าคันเหาะมาถึงกลางป่าใหญ่ ทั้ง
สองพระองค์ทรงเหนื่อยอ่อน จึงเสด็จเข้าไปประทับพักผ่อนในศาลาและขอให้ม้าช่วย
ระวังรักษา แล้วทั้งสององค์ก็บรรทมหลับไป ศาลากลางป่านี้เป็นของยักษ์ตนหนึ่ง
ชื่อ วิรุณเมฆ ผู้ได้รับพรจากพระอินทร์ไว้ว่า ถ้าใครเข้าไปในศาลานี้ให้จับกินเป็น
อาหารได้

ครนวิรุณเมฆมายังศาลาหน้าได้เห็นพระสุวรรณหงส์กับนางเกศสุริยงบรรทม
หลับอยู่ ก็ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะเข้าไปหมายจะจับกิน พญาม้าคันคอยเฝ้าระวังอยู่ภายนอก
เห็นดังนั้น ก็เข้าขวางไว้ จึงเกิดต่อสู้กันขึ้น ครนวิรุณเมฆเห็นว่าสู้พญาม้าไม่ได้
จึงดำริรวมใจร้ายเวทมนต์ดลให้เกิดก้างดังมากขึ้น แล้วเข้าจับผมหน้าม้าไว้ได้ จึงกระโดด
ขึ้นบนหลังม้า หวดซ้ายขวาอย่างไม่ปราณี พญาม้าเสียที่ไม่รู้จะทำประการใด
ก็ถึงกุ่มภณทัชชนมาได้ กรีบพาวิรุณเมฆเหาะกลับมาเมืองมัตตังทันที

ตอน ๒ ชิงม้า

ฉาก : เมืองมัตตัง

ขณะที่พญาม้าคันพาวิรุณเมฆเหาะผ่านเมืองมัตตังมานั้น เป็นเวลาที่กุ่มภณทัช
กำลังนั่งปรึกษาราชการอยู่กับเสนาพุดามาศย์ และเป็นทุกข์ของพระสุวรรณหงส์กับ
นางเกศสุริยงอยู่ ครนแคว่เสียงม้าร้องเรียกให้ช่วยอยู่บนท้องฟ้า ก็ตกใจว่ากระของ
คู่มือ รับเหาะขึ้นไป ได้ต่อสู้กับวิรุณเมฆและฆ่าวิรุณเมฆตาย จึงได้ถามถึงพระ
สุวรรณหงส์กับนางเกศสุริยง พญาม้าคันก็เล่าความให้ฟัง ครนจะพากันออกติดตาม
ในเวลานั้นก็เห็นว่าใกล้ค่ำแล้ว จึงตกลงจะออกเดินทางในวันรุ่งขึ้น

องก์ที่ ๓ พลัดพราก

ฉาก : ฝั่งแม่น้ำสินธุมาศ

ฝ่ายพระสุวรรณหงส์กับนางเกศสุริยงตื่นบรรทม ไม่เห็นพญาม้าคันอยู่ที่ศาลา
ก็เที่ยวตามหา เมื่อไม่พบก็ตกลงพากันเดินทางไปเมืองไฮรัตน์ ได้รับความทุกข์ลำบาก
ยิ่งนัก จนกระทั่งวันหนึ่งมาถึงริมฝั่งแม่น้ำสินธุมาศ

เมื่อเปิดม่าน นางผีเสื้อนางกาดงน้อยทรมฝังแม่น้ำ แดเห็นพระสุวรรณหงส์ กับนางเกศสุริยงดำเนินมาด้วยกัน จึงแอบซุ่มคอย เห็นพระสุวรรณหงส์เป็นหนุ่มน้อย มีรูปโฉมงามก่นักรักใคร่ ยากจะได้เป็นสามี เมื่อได้ยินทั้งสองพระองค์ครัดปรึกษา จะใคร่โดยสรวรเรือข้ามฟาก เห็นเป็นโอกาสเหมาะ จึงแปลงร่างเป็นหญิงชรา นั่งพายเรือ เตียบมาตามริมฝั่ง และรับทั้งสองพระองค์ข้ามฟาก พอถึงกลางแม่น้ำ นางผีเสื้อนาง ก็นั่งดลให้เกิดพายุใหญ่จนเรือเอียง แล้วหันมาอุ้มนางเกศสุริยงผลักจมลงน้ำ แล้วนาง ผีเสื้อนางก็แปลงร่างเป็นนางเกศสุริยง แล้วร้องขอให้พระสุวรรณหงส์ช่วยนุ้คนเรือ และทูลว่าหญิงชราจมน้ำหายไป พระสุวรรณหงส์หลงเชื่อ จึงพายเรือข้ามฟากต่อไป ส่วนนางเกศสุริยงนั้น นางเงือกชาดักกรรณกับบิวดารมาช่วยเหลือพาไปอยู่ด้วย ในถ้ำที่อยู่

องกที่ ๔ เข้าเฝ้า

ฉาก : ภายในพระราชมนเทียร เมืองไอยรวตี

ท้าวสุทนต์นุราชกับพระนางศรีสุวรรณหงส์ กาดังครัดปรารภกันเป็นห้อง พระสุวรรณหงส์ ราชโอรส ที่ทรงติดตามพราหมณ์เกศสุริยงไปนานแล้ว ยังไม่กลับ มา ทนใดนนางกานดั้เข้ามาราบทูลว่าพระสุวรรณหงส์กับนางเกศสุริยงกาดังเข้ามาเฝ้า กัทรงมีดีโล่มนดั้ยังนัก นางเกศสุริยงแปลงไม่เคยเห็นปราสาทราชฐานทั้งดงามและผู้คน มากมายเช่นนนกตนเด่น แดดงกิริยาท่าทางผิดประหลาดต่าง ๆ จนท้าวสุทนต์นุราช และพระนางศรีสุวรรณหงส์แปลกพระทัย พระนางศรีสุวรรณหงส์ทรงสงสัยว่าไม่ใช่คนเดียว กับพราหมณ์ที่เคยมารักษาพระสุวรรณหงส์ เพราะดูจิตกิริยาเหมือนไพร่ จึงซักถาม พระสุวรรณหงส์ พระสุวรรณหงส์เองก็เกือบจะเห็นจริงด้วย แดด้วยคความดุ่มหลง รักใคร่นางแปลงจึงทรงแกว่า นางเกศสุริยงต้องบุกป่าฝ่าดง ทนทุกข์ลำบากกับพระองค์ เป็นเวลานาน คงจะถูกผีต่างนางไม่ในป่าเข้าดิง จึงทำให้จิตกิริยาพันเพอนไป

หากทำพิธีสะเดาะเคราะห์แล้ว ก็คงจะหายเอง ท้าวสุทัศน์ราชทรงเห็นจริงด้วย พระนางศรีสุวรรณยังไม่ปลงพระทัยเชื่อนัก แต่ยังมีจะทำประการใด เห็นว่าเพิ่งเดินทางมาถึงคงจะเหนื่อยอ่อน จึงตรัสอนุญาตให้ไปพักผ่อนตามสบายพระทัย

องกที่ ๕ กุมภณทัถวายน้า

ตอน ๑ ติดตาม

ฉาก : ฝั่งแม่น้ำสินธุมาศ (อีกแห่งหนึ่ง)

เมื่อเปิดม่าน นางเกศสุริยงกำลังประทับอยู่กับนางเงือกชาตกรรณและฝูงเงือกบริวาร ณ ริมฝั่งแม่น้ำสินธุมาศ พดางรำพันถึงพระสุสุวรรณหงส์พระราชธิดามหานางเงือกชาตกรรณที่ทูลปลอบพระทัยให้คลายทุกข์ แล้วจ้ดพ่อนรำถวายน

ขณะนั้นกุมภณทักับพญาม้าคันคิดตามมาถึงทัน แต่เห็นบรรดานางเงือกพ่อนรำกันอยู่ จึงเข้าไปถามหาพระสุสุวรรณหงส์และนางเกศสุริยง พอเหลือบเห็นนางเกศสุริยง ไม่เห็นพระสุสุวรรณหงส์ก็แปลกใจ จึงเข้าไปเฝ้าและทูลถามถึงพระสุสุวรรณหงส์ นางเกศสุริยงก็แฉงพดางเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฟัง

กุมภณทัและพญาม้าคันฟังเรื่องราวตลอดแล้ว ก็เห็นพร้อมกันว่าพระสุสุวรรณหงส์กำลังตกอยู่ในระหว่างอันตราย จึงทูลเชิญนางเกศสุริยงให้รีบติดตามไปช่วยเหลือ นางเกศสุริยงอำลานางเงือกทั้งหลายด้วยความอาลัยรัก นางเงือกชาตกรรณจึงมอบขันทองให้ไปแก่นางเกศสุริยงเป็นกระดิก แล้วนางเกศสุริยงก็ขนทรงพญาม้าคันเหาะไปพร้อมกับกุมภณทั

ตอน ๒ ถวายน้า

ฉาก : พระตำหนักสวน ในเมืองไอยรวัณ

พระสุสุวรรณหงส์ประทับอยู่กับนางเกศสุริยงแปลงในพระตำหนักสวนเมืองไอยรวัณ นางเฝ้าแต่แต่งจิตมารยาต่างๆ ให้พระสุสุวรรณหงส์ลุ่มหลง ครั้นกุมภณทั

คิดตามมาถึง ก็ตรงเข้าเฝ้า นางยักษ์ไม่รู้จักกุ่มภณห์ แต่ด้วยยักษ์ยอมจะรู้ตัวของยักษ์ด้วยกัน นางจึงตกใจกลัว กุ่มภณห์ซึ่งเกิดต่วงที่วาทาของนางแปลงก็ทราบว่าเป็นยักษ์ฉนั้นแปลงร่างมา จึงแจ้งทูลถามพระสุสุวรรณหงส์ถึงนางเกศสุริยง พระสุสุวรรณหงส์รู้สึกแปลกพระทัย จึงช้นางแปลงให้กุ่มภณห์ดู แล้วถามนางแปลงว่าทำไมไม่ทักทายกุ่มภณห์ นางแปลงกลัวกุ่มภณห์จะรู้ว่าตนเป็นยักษ์ฉนั้นแปลงร่างมาก็พยายามทักทายปราศรัย แต่พูดจาเอะเอื้อนไปต่าง ๆ ด้วยความประหม่า กุ่มภณห์ยังแน่ใจจึงทูลพระสุสุวรรณหงส์ให้ทรงทราบว่านางนี้เป็นยักษ์ฉนั้นแปลง แต่พระสุสุวรรณหงส์ไม่ทรงเชื่อ ก็ดบทรงพิโรธหาว่ากุ่มภณห์ดูหมิ่น ครั้นจึงให้กุ่มภณห์ไปนำนางเกศสุริยงที่ว่าเป็นตัวจริงเข้ามาเฝ้าพิสูจน์กัน

กุ่มภณห์จึงนำพญาม้าต้นเข้ามาก่อน ส่วนนางเกศสุริยงนั้นให้ประทับแอบอยู่เมื่อเห็นพระสุสุวรรณหงส์จำมาได้แล้ว จึงเชิญเสด็จนางเกศสุริยงเข้ามาเฝ้าต่อไป พระสุสุวรรณหงส์ทอดพระเนตรเห็นนางเกศสุริยงตัวจริงและตัวแปลงมาเผชิญหน้ากันดังนั้น ก็ตกตะลึง ประทบบงไป

กุ่มภณห์กับพญาม้าต้นช่วยกันหลอกล่อนางเกศสุริยงแปลงให้เผด็จตัว จนแสดงกิริยาท่าทางเป็นนางยักษ์ออกมา ครั้นรู้สึกตัว ก็กลับเกลื่อนหนีไปขอเช่าพระสุสุวรรณหงส์ นางเกศสุริยงหมั่นไส้ ก็ตรัสบริภาษนางแปลง จึงเกิดการหึงหวงกันขึ้น นางยักษ์ฉนั้นโกรธจัดคำรามตรงเข้าจะประหารนางเกศสุริยง กุ่มภณห์เข้ากันไว้ นางแปลงตกใจกลัวกุ่มภณห์ยิ่งนัก เวทมนตร์คาถาก็เสื่อมลง ก็ถายร่างกลับเป็นนางผีเสื้อนาออกกองหนีไป กุ่มภณห์กับพญาม้าต้นได้จับได้นำตัวมาถวายพระสุสุวรรณหงส์ทรงพิโรธยิ่งนัก จึงตรัสสั่งให้กุ่มภณห์และพญาม้าต้นนำนางผีเสื้อนาไปประหารชีวิตทชทายหาคนเฝ้าด่านชุมมาศ อันเป็นที่อยู่ของนางมาร แล้วตรัสชวนเกศสุริยงมเหสีสุดที่รัก เสด็จกลับจากพระตำหนักถ้วน

ผู้เฒ่าคงละคอนนอก เรื่อง สุวรรณหงส์ ตอน กุณภินท์ถวายผ้า

นามในเรื่อง

๒
ขอผู้แต่ง
๒

୫୩ ୧

[illegible]

นฤมัย สิงห์เส็นห์
 บุนนาค เสวตนัย
 นพรัตน์ ไชยวสุ
 ขวรงค์ บุญญาหาร
 ชนนานันท์ ช่างเรียน
 ขอสอง ภักดีเทวา
 ไชยยศ คุ่มมณี
 ชิน สืบ
 ฉลาด พุกฉานนท์
 จ้างง พรพิสุทธิ์
 เจริญ เวชเกษม
 ทองเริ่ม มงคลกัญ
 เอมอร บันยาชีวะ
 ศรัยวัฒนา นิลฉัตรตระกูล
 อำพัน ชวนสนอง
 สุตา สาลักษณ์
 ปานจิต เตชาฤทธิ
 ศรัยวัฒนา นิลฉัตรตระกูล
 อำพัน ชวนสนอง
 สุตา สาลักษณ์
 ปานจิต เตชาฤทธิ
 วรรณา สนธิรัตน์
 ใจจริง โกมลศิริ
 สมทรง อักษรทอง
 เขื่อน เพชรต้น
 เพียงผะยู เสวตนัย
 ชุพา ทองชมพู
 ทวีป ทองโปร่ง

୩୭ ୩

เฉลา ทัก
ขันแก้ว นามเมือง
รจนา พวงประยงค์
วิมาลา ทองอุดม
พิมพ์ ว่องไว
ชม้อย ชารีเธียร
ธงชัย ไพธยารมณ
เจตพร รัตนวราหะ
กรี วรสะวิน
วงศ์ ถัมแก้ว
เอนก คราประย
ทรง ปรานค์ไพรัชอ่อน
สุรางค์ บุนนาค
วิจิตรา มหาทรัพย์
สถาพร วิเศษรัตน์
จุไรรัตน์ เจริญแจ้ง
สุทธาดา สายะเสวี
วิจิตรา มหาทรัพย์
สถาพร วิเศษรัตน์
จุไรรัตน์ เจริญแจ้ง
สุทธาดา สายะเสวี
เจตนา ศรีจันทร์
แจตมลักษณ์ ที่ประวิภาค
นุกแก้ว กฤษณาลอง
นิรมล เชื้อสุวรรณ
อิงอร สิงหเสนี
สายันห์ สำเนียงเสนาะ
ช่วย สดแสดง

นามในเรียง

ชื่อผู้แต่ง

เสนาบดีเมืองมัตตัง
เสนาบดีเมืองมัตตัง
เสนาบดีเมืองมัตตัง
เสนาบดีเมืองมัตตัง
เสนาบดีเมืองมัตตัง
นางเงือกประทุมศรี
นางเงือกชาลักรณ
นางเงือกจันทร์กลยา
นางเงือกประทุมเกษร
นางเงือกประทุมโอชา
ระบำเงือก
ระบำเงือก
ระบำเงือก
ระบำเงือก
ระบำเงือก
ระบำเงือก

ชุด ๑
บุญชัย เฉลยทอง
แสวง อัญญาวัชร
สงัด โอชกะ
ปัญญา นิตยสุวรรณ
ราชนพ โพธิเวส
ดวงดาว วรชาติ
นวลจันทร์ กุหลาบเพชร
อิงอร สาครานนท์
วรรณภา โขอาภิรม
นันทนา นาควัชร
พรณี เข้มกลีบ
มณีพรรณ สุทธิกุล
ประนอม ฉายรังษี
วัชร ปณิมาประกร
สมจินต์ วงศ์ช่างหล่อ
ปรีชาเพ็ญ ลัดดาภิรม

ชุด ๒
อุดม พงพระยอม
วินัย กระเจา
ฤกษ์ชัย เขว่งรัตน
สมจิต บุญทรง
สำเนียง เกลี้ยงกล่อมสุข
นงลักษณ์ ศรีโชติ
พจน์ย์ ชัยทัพพะ
กรรณิการ์ วิโรทัย
บุญนาค จำปประย
ยเสียน โตศักดิ์สิทธิ์
สมล ไซยวสุ
โมลีพันธ์ งามสาระ
เพ็ญจันทร์ เกตุณดี
บุปผชาติ เดชสุภา
รจนา แก้วสุก
ฤดี พลอยฉวิล

ผู้ประเลงและขับร้อง ในการแสดงละครนอก เรื่อง สุวรรณหงส์

ตอน กุมภกณฑ์ถวายม้า

ผู้ประเลง

วง ๑	วง ๒	วงนักเรียน
๑. หัวหน้าวง	โชติ ครุฑประณีต	ประสิทธิ์ ดาว
๒. ปี่	เทียบ คงลายทอง	บาง หลวงสุนทร
๓. ระนาดเอก	เผือก นักระนาด	รัศมี คงลายทอง
๔. ระนาดทุ้ม	พริ้ง กาญจนผลิน	โกมล โกสินานนท์
๕. ทับเหล็ก	ยัต อนุกรมมนตรี	ศิริชัยชาญ พักจำรูญ
๖. มโหรีใหญ่	จิตร เพิ่มกุศล	สงบศึก ธรรมวิหาร
๗. มโหรีเล็ก	บัณฑิต หนูพิสนธิ์	สังเวียน ทองคำ
๘. ซออู้	หลวงไพเราะเสียงซอ	หลวงไพเราะเสียงซอ
๙. ตะโพนกลองแขก	ถิร ไพเราะ	จรด ต้นไม้สุข
๑๐. กลองทัดกลองแขก	ประเสริฐ ภัทรนาวิก	ของยศ วรรณมาศ
๑๑. ฉิ่ง	มานิต ม่วงบุญ	ปฐมรัตน์ ถิ่นธรณี
๑๒. โหม่ง	นางสนทบรรเลงการ	วิชา พ่วงแต้ม

นักร้องฝ่ายชาย

๑. ประเวศ กุ่มท
๒. เสรี หวังในธรรม
๓. สมล ชำศิริ

นักร้องฝ่ายหญิง

วงข้าราชการ

(วง ๑-วง ๒)

๑. แหม่มซ้อย คุริขพันธ์
๒. สุดา เขียววิจิตร
๓. ศรีนาฏ เสริมศิริ
๔. อุษา สุกันธมาลย์

วงนักเรียน

(นักเรียนโรงเรียนนาฏศิลป์)

๑. ท้วม ประสิทธิ์กุล (ครูผู้ควบคุม)
๒. วัฒนา แดงสวัสดิ์
๓. ทศนีย์ ชุนทอง
๔. ศรีนวล เขียววิจิตร
๕. แดงด้อย ทองแท้
๖. สัพขรินทร์ วิจิตรรัตนะ

รำวง - RAMWONG

รำวงเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของไทย ที่ได้รับความนิยมแพร่หลายไปจนในต่างประเทศ
แต่จะรำได้ดีก็อยู่ที่ทำรำและบทร้อง

กรมศิลปากรได้รวบรวมบทร้องเพลงรำวง

จัดพิมพ์ขึ้นไว้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ พร้อมด้วยโน้ตทำนองเพลงและภาพท่ารำ
จำหน่ายเล่มละ ๒๐ บาท

รามเกียรติ์ กลอนบทละครคน

ฉบับพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๒

เป็นเลิศในวรรณคดีและนาฏศิลป์ของไทย

ซึ่งขาดตลาดมานานแล้วนั้น

ได้จัดพิมพ์ขึ้นไว้ด้วยกระดาษดี มีมือประณีต รวม ๓ เล่มจบชุด

ทุกเล่มมี

พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

พิมพ์สอดสี ๔ สี งามวิจิตร

จำหน่ายเป็นชุดๆ ละ ๓ เล่ม ๑๒๐ บาทถ้วน

เชิญเรียกซื้อได้ที่

โรงละครอนาคิปปาการ

ผู้ซื้อหนังสือ “รามเกียรติ์” ทุกชุด

จะได้รับแจก พระราชประวัติรัชกาลที่ ๒ แถมให้อีก ๑ เล่มด้วย

LAKON NOK

A NEW VERSION

*prepared by the Fine Arts Department
of the romance of*

SUWANNAHONGS

EPISODE OF THE RESTORATION OF THE HORSE

- ACT I DEPARTURE FROM MATTANG
SCENE: A GARDEN PAVILION IN MATTANG
- ACT II LOSS OF THE MOUNT
PART 1. A NIGHT IN THE WOODS
SCENE: A PAVILION IN THE WOODS
PART 2. A FIGHT FOR THE HORSE
SCENE: AT MATTANG.
- ACT III SEPARATION
SCENE: ON THE BANK OF THE SINDHUMĀŚ
- ACT IV BACK HOME
SCENE: IN THE ROYAL PALACE OF AIYARATNA
- ACT V RESTORATION OF THE HORSE BY KUM'POND
PART 1. PURSUIT
SCENE: ON THE BANK OF THE SINDHUMĀŚ AT ANOTHER SPOT
PART 2. RESTORATION OF THE HORSE
SCENE: A GARDEN PAVILION IN AIYARATNA

First performance at Silpakorn Theatre, on Friday, March 6, 1959.

CLASSICAL SIAMESE THEATRE

or

SIAMESE CHOREOGRAPHY EXPLAINED

by

DHANIT YUPHO

The Journal of the Siam Society [JSS] (January, 1952):—

Mr. Yupho's versatility is now again displayed in a volume under the above title. A graduate of the ecclesiastical doctorate of Siam, he has brought his knowledge of Oriental Classics to play upon the knowledge he has later gained from directing the Bureau of Entertainments in the Department of Fine Arts with its School of Classic Dancing and thus produced a scholarly brochure dealing with the technique of the Classic Dance and of folk dances. No one interested in this aspect of Siamese Art can fail to profit from his collection of explanatory notes of all classic and popular dances as well as excerpts from the big *khon* or *lakorn* pieces such as the Rāmākien, Inao or Phra Lo. Each such note is illustrated with figures displaying the respective movements. In most cases each note gives the history of the dance described. — D.N.

On Sale at the Booking Office

of

THE SILPAKORN THEATRE

LAKON NOK

A NEW VERSION

*prepared by the Fine Arts Department
of the romance of*

SUWANNAHONGS

EPISODE OF THE RESTORATION OF THE HORSE

The story prior to what is being performed:

In 1951 the Fine Arts Department staged an earlier episode of the romance, which was named "Phrām Lek and Phrām To volunteer to bring Suwannahongs back to life" and often shortened to just the episode of "Phrām Lek and Phrām To". This episode, presented no less than 70 times, covered the love of Suwannahongs for the Princess Kessuriyong of Mattang, his falling into a trap laid to frustrate him by the Princess' maids and his consequent death. Kessuriyong then disguised herself as a Brahmin (male) and in company with Kum'pond, also similarly disguised, came to Aiyaratna where the dead body of Suwannahongs lay in state. Together they restored him to life. Suwannahongs suspected the Brahmin to be his wife in disguise. There was however some suspicion of her complicity in the laying of the trap. Naturally resenting this she effected an escape from him, leaving a missive revealing her identity.

The story runs further by describing Suwannahongs' discovery of the letter left at his bedside, his pursuit and discovery of her in Mattang, his conflict with the King thereof who was her adopted father, whose death in the conflict left vacant the throne of Mattang which he filled and lived in happiness thereafter.

Our present performance takes the story from this point, as follows:

ACT I DEPARTURE FROM MATTANG

Scene: A garden pavilion in Mattang

We find the young couple sitting on the pavilion in the garden of the palace of Mattang, where Suwannahongs tells Kessuriyong that he would like to go back to his native state to visit his parents. Kessuriyong insists on her accompanying him and Kum'pond is left to be regent of the Kingdom. Having thus left their rule in good hands they leave the palace on their all-knowing horse through the air.

ACT II LOSS OF THE MOUNT

Part 1 A night in the woods

Scene: A pavilion in the woods

Part 1 opens on the air-flight of the couple being continued till they alight at a pavilion in the woods, where they take rest, leaving the horse on guard outside. In due time there appears the owner of the pavilion who happens to be a demon-king named Viruñ-megh (Rain-cloud) on one of his regular rounds in quest of flesh-food. Seeing the horse and the couple asleep his appetite whets for demons are man-eaters. He is challenged by the faithful mount, whom he eventually got the better of by holding his mane and jumping on to his back. The horse unable to do anything better flies into the air and brings his rider to Mattang.

Part 2 A fight for the horse

Scene: At Mattang

Part 2 At Mattang the horse calls out for help from above. The regent, Kumṇond, happens to be seated within the palace precincts in council with the chief ministers of state, sees his master's favourite mount in distress, takes his mace and flying into the air engages the demon-king in a mortal combat with the result that he kills the demon. Enquiring the horse of the fate of their master and mistress they decide to set out the next day since by this time night was already falling.

ACT III SEPARATION

Scene: On the bank of the Sindhumās

The Prince and his beloved consort in search of the horse arrive on the bank of the Sindhumās, the "Golden River". They set out to go back to the Prince's native town of Aiyaratna, as soon as they are convinced that the horse cannot be found. Here by the bank of the river a female ogress who is sitting by the river spots the young couple; and, falling in love with the Prince at first sight, hears them say that they would like to find some means of crossing the river. Disguising herself as an old woman paddling a boat she comes near and offers them a lift which they accept. In the middle of the stream, however, a storm arises through her magical power. As the Prince is paddling in front she pushes the Princess into the river without him seeing. She now assumes the form of Kessuriyong and lands with him on the other side, from where they walk on together without Suwannahongs detecting the foul fraud. The real Kessuriyong, in the meantime, is taken care of by mermaids who take her to their home in the bed of the river below.

ACT IV BACK HOME

Scene: In the royal palace of Aiyaratna

Back home the parents of Suwannahongs, the King and Queen of Aiyaratna are thinking and talking of their son who went in pursuit of the Brahmin suspected to be his wife in disguise since they have had no news of him at all. A maid comes in at this juncture to announce the arrival back home of Suwannahongs and his consort which the parents hear with great pleasure. The Princess, however, is excited by her surroundings which she does not seem to be familiar with to such an extent that the parents are somewhat puzzled and the Queen suspects that it cannot be the same lady of noble birth that her daughter in law had been. Her questionings of Suwannahongs almost evoke in him similar suspicion but his great devotion for her makes him attribute her strange attitude to the hardship of travel which she has been through. He suggests magical cures which the father seems to concur with but the mother still suspects though undecided what to suggest. At any rate they give permission for the couple to retire and rest after such a fatiguing journey.

ACT V RESTORATION OF THE HORSE BY KUMĀND

Part 1 Pursuit

Scene: On the bank of the Sindhumās at another point

We now turn back to the bank of the "Golden River", where the real Kessuriyong sits with the leader of the mermaids, Jālikarn, who calls upon her following to dance by way of entertaining their guest. Kumānd with the horse now reaches the spot and, approaching the mermaids in order to enquire after their master and mistress, notices Kessuriyong without the Prince and fears for the worst. They ask Kessuriyong and are told of what had happened. They decide to follow in pursuit and suggest that the Princess go with them. Kessuriyong now bids farewell to the mermaids. Jālikarn gives her a golden vase as a souvenir. She mounts the horse and flies into space.

Part 2 Restoration of the horse

Scene: A garden pavilion in Aiyaratna

Part 2 brings us to the garden in the palace of Aiyaratna, where Suwannahongs is passing his time in dalliance with the disguised ogress. The entry of Kumānd whom she does not know but is instinctively aware of his nature frightens her. Kumānd detects at once her real nature and begins to give news to Suwannahongs of his beloved Kessuriyong. The surprised Prince points out

his Kessuriyong to him and induces her to greet Kumpond who he points out is but an old friend. Her discomfiture convinces Kumpond to such an extent that he makes his suspicion known to Suwannahongs. The latter is indignant at his suspicion and says that if she is not Kessuriyong he is to produce the real one there and then. Kumpond now calls in the horse whom Suwannahongs recognises. Kessuriyong—the real one—is now ushered in. Suwannahongs is stunned by the two claimants to the title of his consort. Kumpond and the horse therefore commence a series of implied threats and action calculated to unsettle the ogress' presence of mind till she eventually gives vent to anger and unconsciously reverts to her real nature of an ogress. Suwannahongs is highly indignant at her vile ruse and orders Kumpond and the horse to take her to the river and execute her there. Suwannahongs and Kessuriyong then leave the garden to return to the royal residence.

Photographing in the Theatre is forbidden

The Preliminary Course of Training in Thai Theatrical Art

By

Dhanit Yupho

On Sale At

Silpakorn Theatre

Price 15 Ticals

นิตยสาร “ ศิลปากร ”

เสนอผลงานของ

ท่านผู้ผ่านงานมาด้วยความชำนาญทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ

เป็นหนังสือ นิตยสารที่พรั่งพร้อมด้วยความรู้

ประวัติศาสตร์ วรรณคดี โบราณคดี และ ศิลปสาขาต่าง ๆ

พิมพ์ออกจำหน่ายเป็นประจำในเดือน

พฤษภาคม กรกฎาคม กันยายน

พฤศจิกายน มกราคม และ มีนาคม

บอกรับเป็นรายปี ค่าบำรุงปีละ ๕๐ บาท นับ ๖ เล่มครบปี

จำหน่ายปลีกเล่มละ ๑๐ บาท

เชิญติดตามต่อบอกรับ

นิตยสาร “ ศิลปากร ”

ได้ที่

หัวหน้าแผนกเผยแพร่และสถิติ สำนักงานเลขาธิการกรมศิลปากร

ถนนหน้าพระธาตุ พระนคร

ส่งจ่ายที่ ป.ณ. หน้าพระลาน จังหวัดพระนคร

หนังสือความรู้ทางนาฏศิลป์ และ คุริยางคศิลป์

๑.	ผู้จับละครคอนเรื่องต่าง ๆ (บางเรื่องหมด)	เล่มละ	๓.๐๐ บาท
๒.	บทละครคอนเรื่องต่าง ๆ (บางเรื่องหมด)	เล่มละ	๕.๐๐ บาท
๓.	บทละครคอนนอก เรื่องสุวรรณหงส์ ตอนกุมภภณทัตถวายม้า	เล่มละ	๔.๐๐ บาท
๔.	บทโขน เรื่อง รามเกียรติ์ (ปรับปรุงใหม่)	เล่มละ	๔.๐๐ บาท
๕.	บทโขน ชุดพระรามครองเมือง	เล่มละ	๔.๐๐ บาท
๖.	โขนสำหรับประชาชน	เล่มละ	๕.๐๐ บาท
๗.	เครื่องแต่งตัวโขนละครคอน	เล่มละ	๕.๐๐ บาท
๘.	โขนภาคคัน ว่าด้วยตำนานและทฤษฎี	เล่มละ	๓๐.๐๐ บาท
๙.	โขน (ว่าด้วยตำนานและการปฏิบัติครบถ้วน)	เล่มละ	๓๐.๐๐ บาท
๑๐.	คำราโหวดครุ โขน ละครคอน	เล่มละ	๓๐.๐๐ บาท
๑๑.	ศิลป์แห่งละครคอนไทย	เล่มละ	๓๐.๐๐ บาท
๑๒.	ลีและลักษณะหัวโขน	เล่มละ	๑๕.๐๐ บาท
๑๓.	งานดัดดัดศิลป์	เล่มละ	๒๐.๐๐ บาท
๑๔.	การละเล่นของไทย	เล่มละ	๒๐.๐๐ บาท
๑๕.	อุปกรณ์รามเกียรติ์	เล่มละ	๒๐.๐๐ บาท
๑๖.	เครื่องดนตรีไทย	เล่มละ	๒๐.๐๐ บาท
๑๗.	ดนตรีสำหรับประชาชน (ฉบับรวมเข้าเล่ม เล่ม ๒)	เล่มละ	๓๐.๐๐ บาท
๑๘.	อธิบายนาฏศิลป์ไทย (มีภาพมาก)	เล่มละ	๔๐.๐๐ บาท
๑๙.	{ ภาพลายเส้นท่ารำแม่บท Pictorial Figures depicting Basic Postures of Thai Dancing	เล่มละ	๕.๐๐ บาท
๒๐.	The Khon (Masked Play)	เล่มละ	๓๐.๐๐ บาท
๒๑.	The Preliminary Course of Training in Thai Theatrical Art	เล่มละ	๑๕.๐๐ บาท
๒๒.	วังวอง - Ramwong Songs	เล่มละ	๒๐.๐๐ บาท
๒๓.	Classical Siamese Theatre	เล่มละ	๓๐๐.๐๐ บาท

เชิญเรียกซื้อได้จากเจ้าหน้าที่ ณ โรงละครอนศิลป์